

NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 24/2024, relatiu al deute públic de la Generalitat, exercicis 2002-2022, Resolució 436/XIV del Parlament

Barcelona, 22 de gener de 2025

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 24/2024, relatiu al deute públic de la Generalitat, exercicis 2002-2022, Resolució 436/XIV del Parlament, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic major, Miquel Salazar, com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 3 de desembre del 2024.

L'objecte de l'informe ha estat, per una banda, quantificar i detallar la composició del deute públic de la Generalitat i analitzar l'evolució, tant del deute públic, com de la situació financera i, d'altra banda, analitzar el sistema de finançament autonòmic (SFA) aplicat en el període comprès entre els exercicis 2002 i 2022 per determinar quines han estat les causes de l'endeutament i les possibles solucions.

La situació del deute del període analitzat i les carències del SFA-2009 es detallen en les 3 conclusions següents:

1. Una part significativa de l'endeutament de Catalunya és a causa de la insuficiència financera col·lectiva soferta per les comunitats autònomes de règim comú al final del *boom* immobiliari i durant els anys de la crisi iniciada el 2008. Segons quina sigui la referència considerada per valorar els recursos que s'haurien d'haver garantit, l'infrafinançament sofert representaria entre un 26,99% i un 39,72% del deute de Catalunya de l'exercici 2022, tenint en compte les despeses financeres que se'n deriven.
2. El deute de Catalunya que pugui associar-se a un problema d'infrafinançament relatiu, en comparació amb la mitjana de les comunitats autònomes de règim comú, no és d'un import comparable al derivat de l'infrafinançament col·lectiu, assenyalat en el punt anterior. Si se'n fa l'estimació comparant la recaptació normativa per habitant de Catalunya en el SFA-2002 i en el SFA-2009 amb la mitjana de les comunitats, la insuficiència relativa que hauria existit en el període 2002-2022 representaria un 7,42% del total de l'endeutament del 2022.

Malgrat el finançament de Catalunya és molt similar al de la mitjana de les comunitats autònomes de règim comú els seus recursos estan clarament per sota dels de 7 comunitats que tenen una capacitat tributària menor que Catalunya ja que es van beneficiar de rebre els traspassos de competències en millors condicions, de manera

que no es compleix el criteri anomenat d'ordinalitat entès com que, encara que els recursos s'anivellin, no s'alteri l'ordre que deriva de la capacitat tributària, de manera que cap comunitat rebi menys per habitant que cap altra la contribució de la qual hagi estat menor.

3. L'infrafinançament col·lectiu sofert per les comunitats és conseqüència de la combinació de 2 problemes presents en el disseny del SFA-2009:

El primer d'aquests problemes és la insuficient autonomia fiscal de les hisendes autonòmiques en l'àmbit dels impostos indirectes que les fa dependents de les decisions de l'Estat per donar resposta a caigudes de recursos com les de la crisi del 2008. Quan aquestes decisions no garanteixen la suficiència de recursos, el risc de dèficit i endeutament de les comunitats augmenta.

El segon problema és que el model de finançament no defineix els recursos que cal garantir per mantenir un nivell de despesa estable, per unitat de necessitat, en els serveis públics fonamentals que presten les comunitats.

Finalment, l'informe inclou, en l'apartat 2.3, les solucions proposades per evitar que els problemes d'endeutament generalitzat es continuïn produint.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.